
CZY NIEMIECKIE OSZCZĘDNOŚCI ZRUJNOWAŁY GRECJĘ?

O EKONOMII I GOSPODARCE INACZEJ, DR MATEUSZ BENEDYK

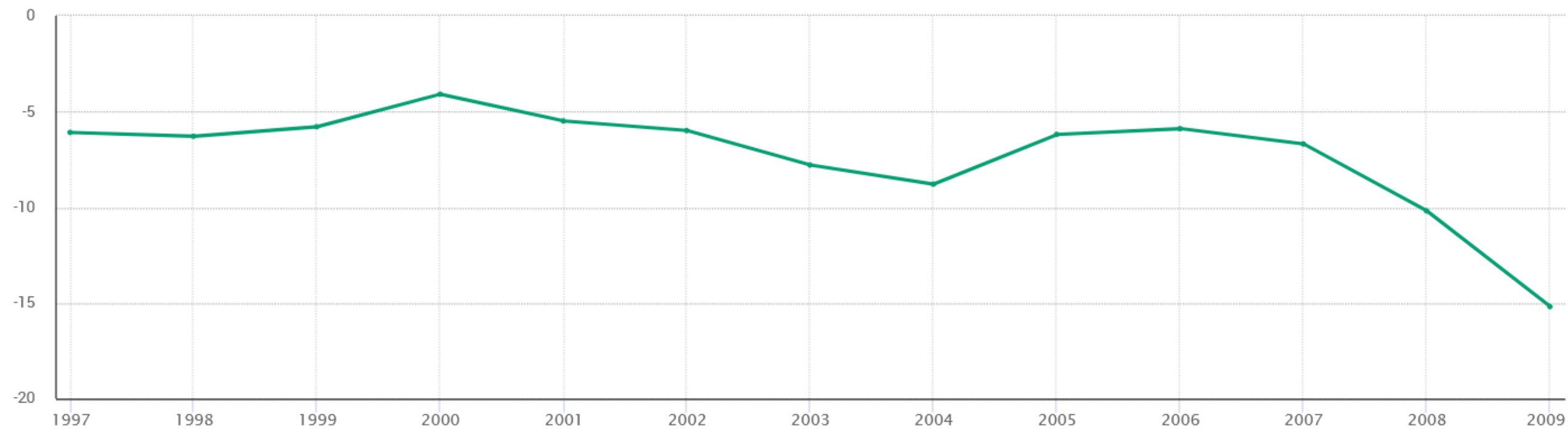
CZY NIEMIECKIE OSZCZĘDNOŚCI ZRUJNOWAŁY GRECJĘ?

- Grecja przed 2008 rokiem
- Kryzys finansowy i pierwsze reakcje greckich rządów na spowolnienie gospodarcze
- Problemy z finansowaniem długu i układy z międzynarodowymi wierzycielami
- Wielki Kryzys greckiej gospodarki
- Programy oszczędnościowe – winowajcy czy zbawiciele greckiej gospodarki
- Spory o politykę fiskalną – badania Alesiny
- Ekonomia bankructwa kraju

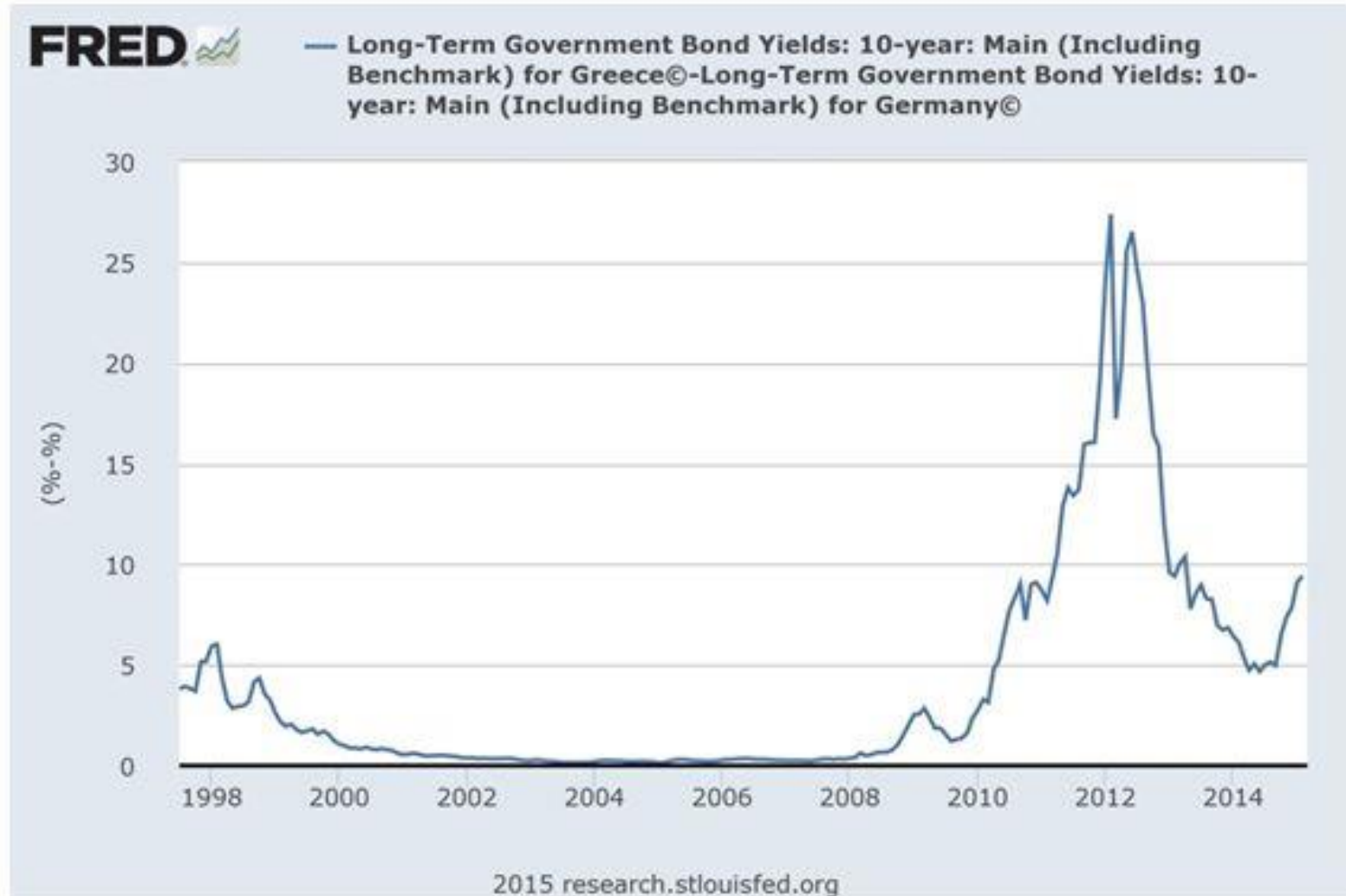
GRECJA PRZED 2008 ROKIEM

- Wejście do strefy euro – chwilowe obniżenie deficytu finansów publicznych, by zmierzać w stronę kryteriów konwergencji
- Obniżenie oprocentowania greckiego długu – zbliżenie się do rentowności niemieckich obligacji
- Spadek kosztów obsługi długu publicznego
- Zwiększenie innych wydatków publicznych zamiast redukcji deficytu

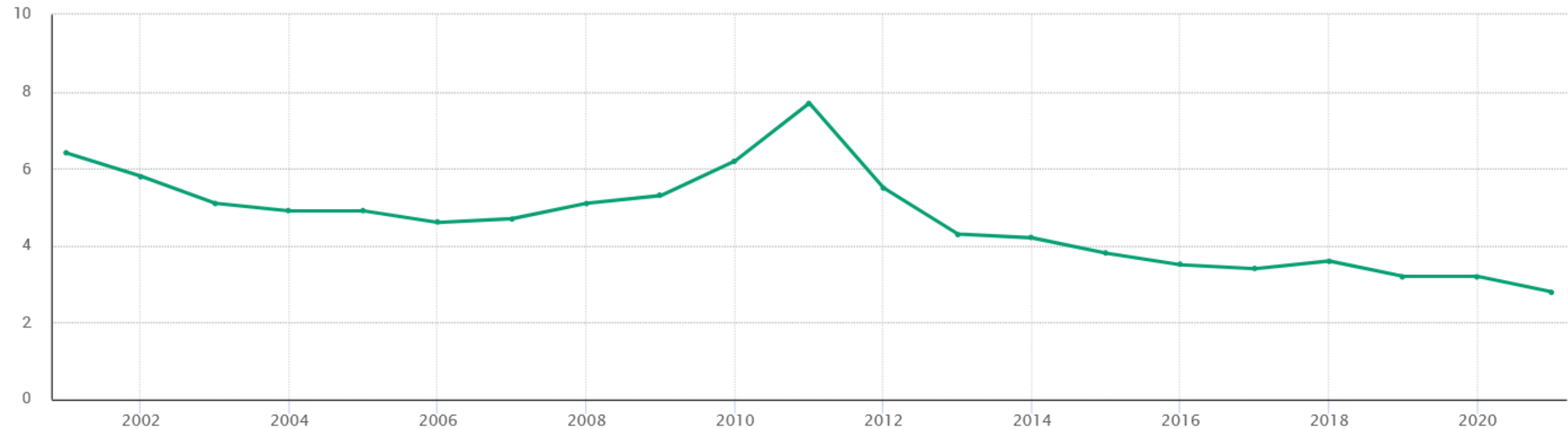
DEFICYT FINANSÓW PUBLICZNYCH GRECJI (% PKB)

SPADEK RENTOWNOŚCI OBLIGACJI GRECKICH

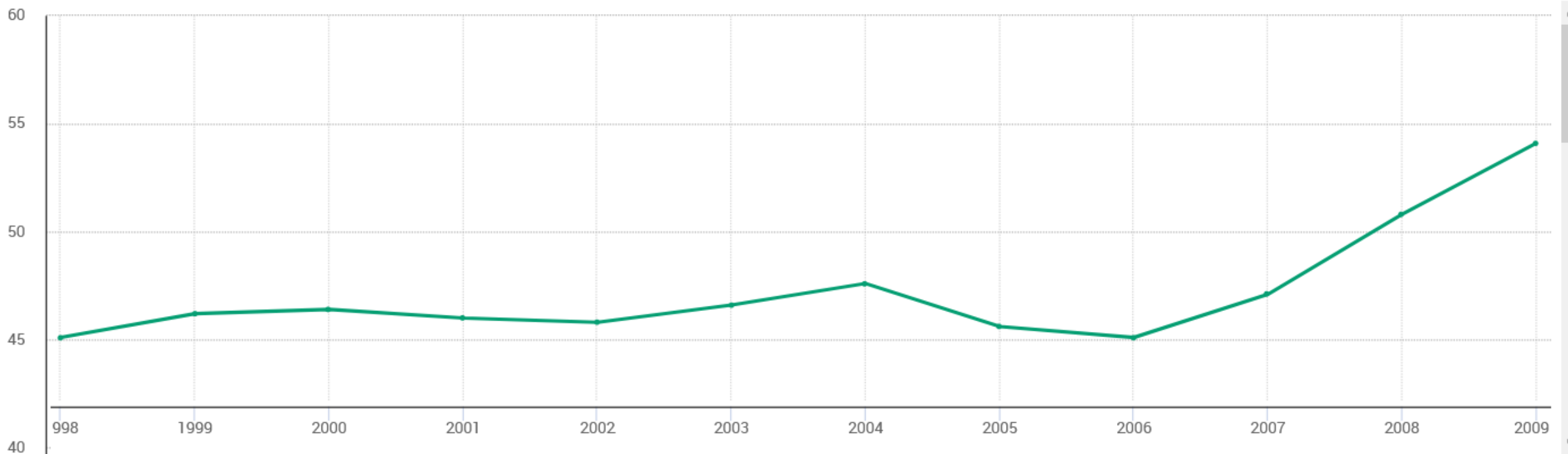

KOSZTY OBSŁUGI DŁUGU PUBLICZNEGO W GRECJI (%PKB)

WYDATKI PUBLICZNE JAKO %PKB W GRECJI

Y axis zoom level: 3 x

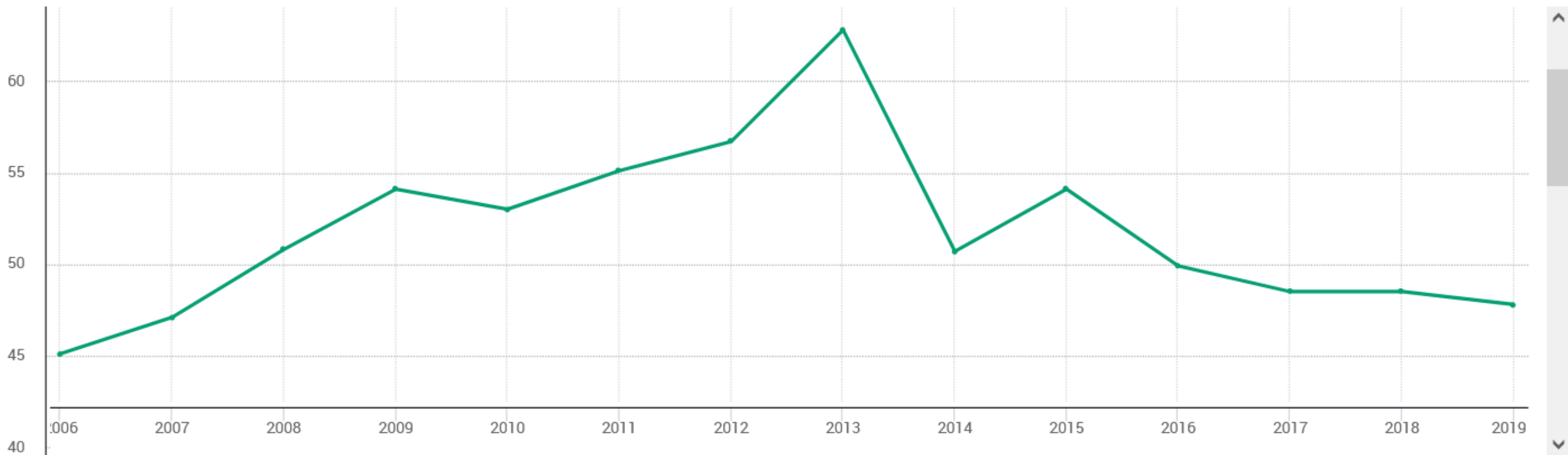
GRECJA PRZED 2008 ROKIEM

- Relatywnie duży sektor publiczny
- Etatyzacja życia gospodarczego
- Niska stopa zatrudnienia
- Mało konkurencyjny eksport (poza turystyką)
- Uzależnienie od strefy euro – strefa euro jako tragedia wspólnego pastwiska

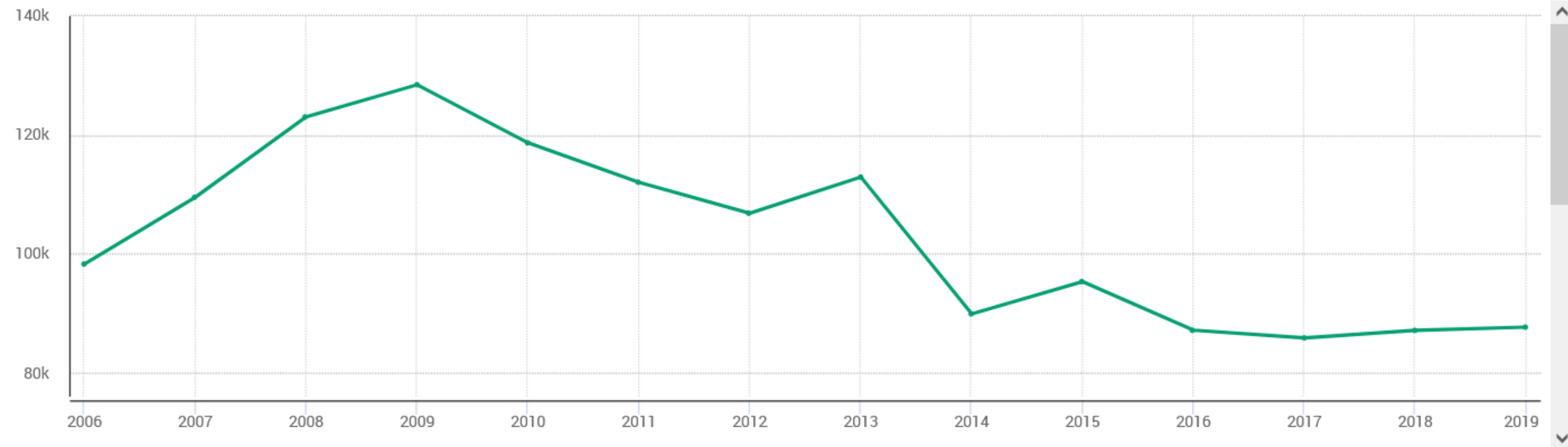
KRYZYS FINANSOWY 2008 I REAKCJE WŁADZ

- Do Grecji napływa pieniądź kreowany przez system bankowy strefy euro (obligacje rządu plus kredyty dla gospodarstw domowych)
- Wraz z wybuchem kryzysu zmienia się postrzeganie ryzyka i coraz trudniej o dodatkowe finansowanie
- Widać oznaki spowolnienia gospodarczego
- Rząd realizuje programy stymulujące gospodarkę (wyższe wydatki, wyższy deficyt finansów publicznych)

WYDATKI PUBLICZNE JAKO %PKB W GRECJI

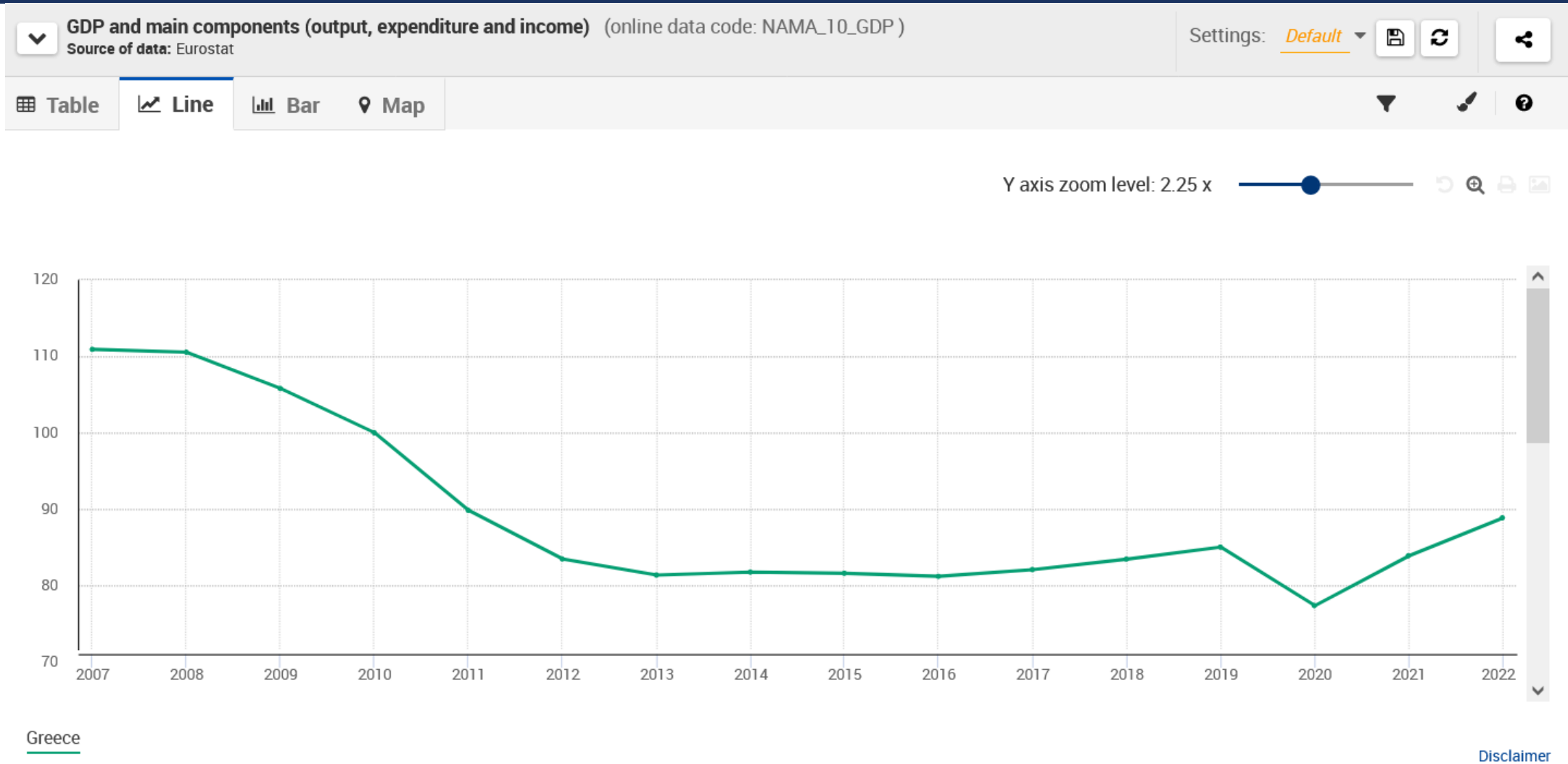
WYDATKI PUBLICZNE W GRECJI (NOMINALNE)

PROBLEMY Z FINANSOWANIEM DŁUGU I UKŁADY Z MIĘDZYNARODOWYMI WIERZYTELAMI

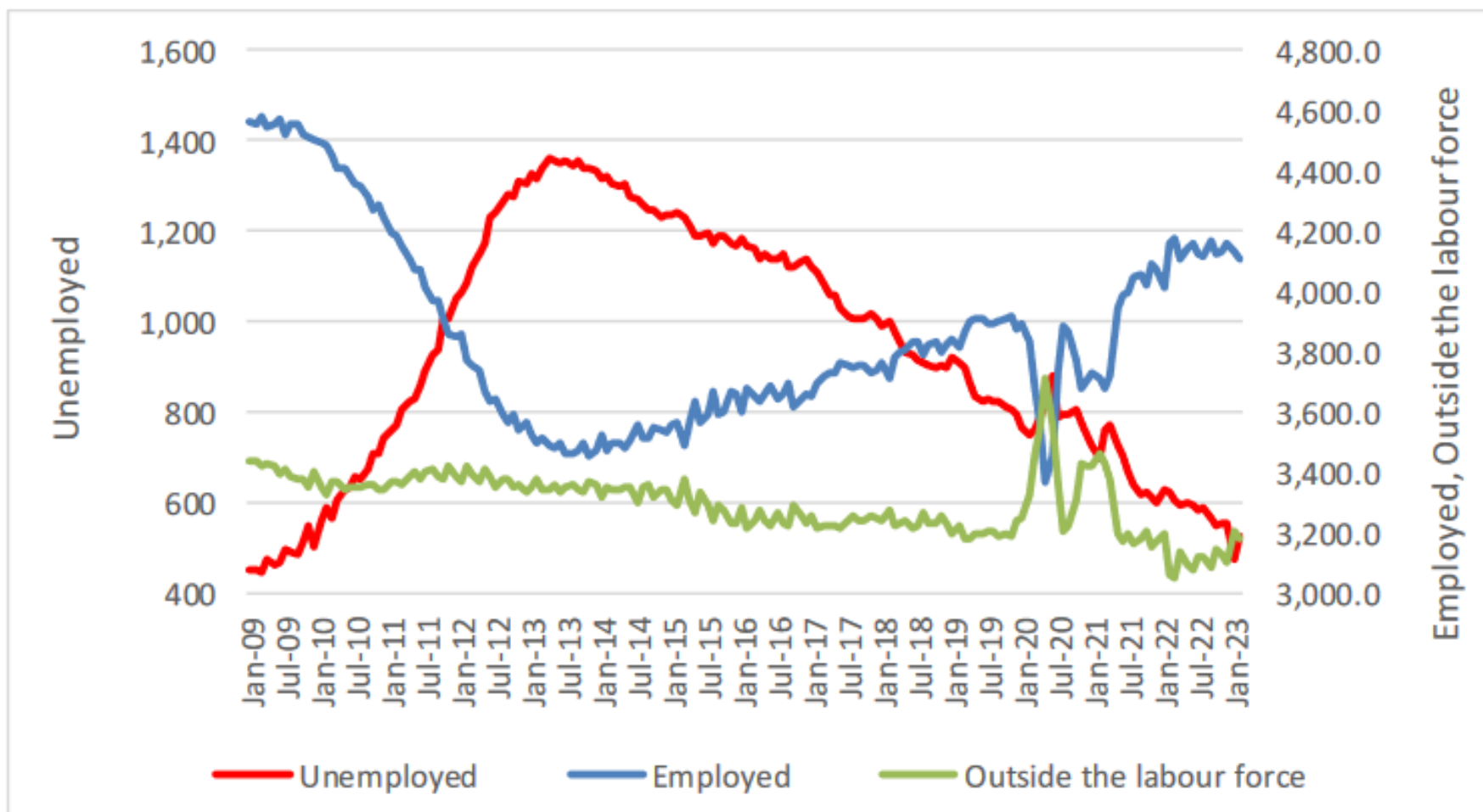
- Ukrywanie zadłużenia i spadek zaufania inwestorów
- Programy pomocowe – od unii walutowej do unii transferowej
- Z jednej strony – próby zwiększenia kontroli nad makroekonomiczną stabilnością, z drugiej strony rosnące pokusy nadużycia
- Ostatnie wydarzenia – pandemia/inflacja – sugerują, że system nie działa dobrze

WIELKI KRYZYS GRECKIEJ GOSPODARKI

WIELKI KRYZYS GRECKIEJ GOSPODARKI

B. Estimates of employed, unemployed and persons outside the labour force (in thousands)

PROGRAMY OSZCZĘDNOŚCIOWE – WINOWAJCY CZY ZBAWICIELE GRECKIEJ GOSPODARKI

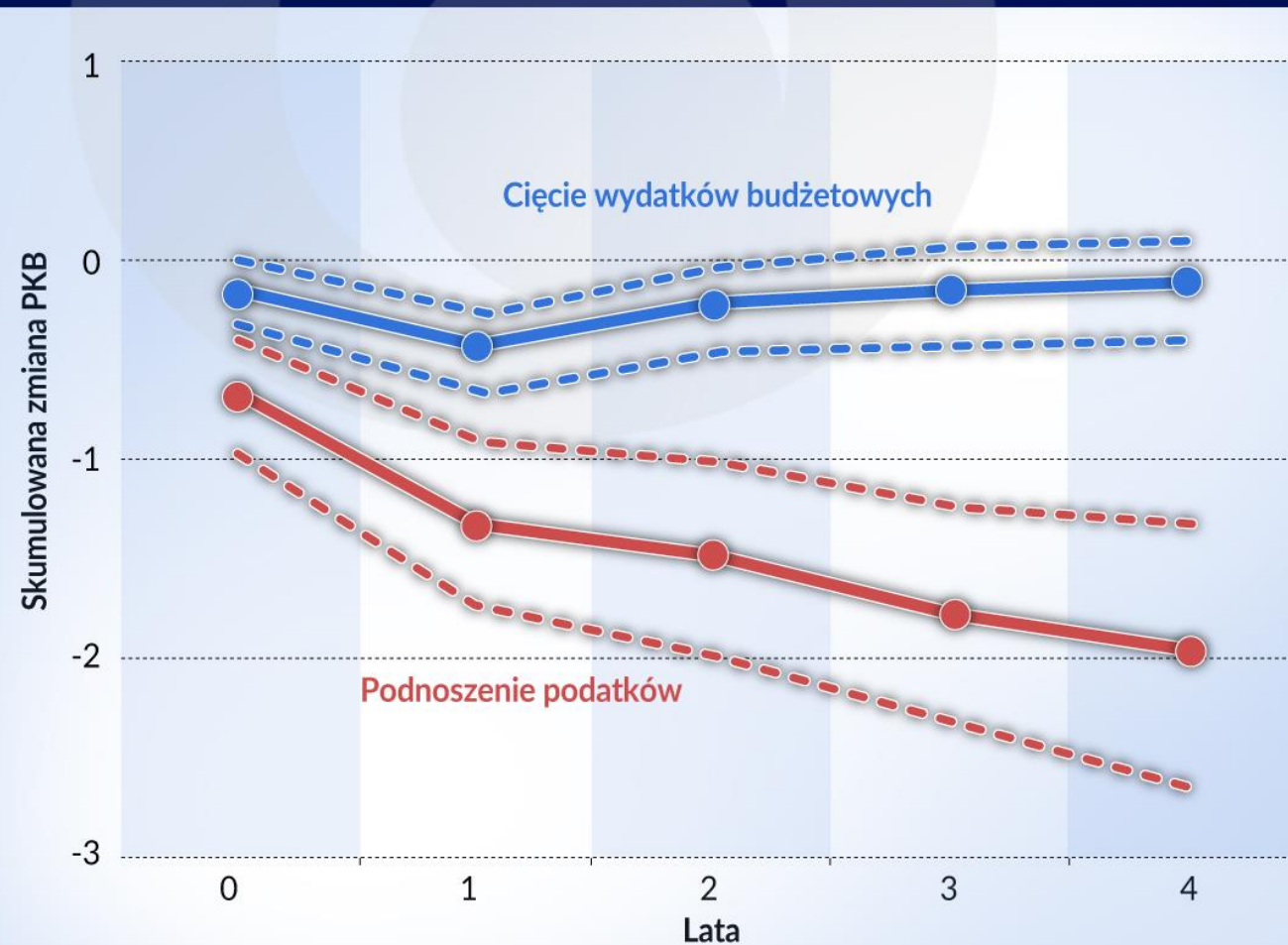
- Pożyczki dla Grecji udzielane pod szeregiem warunków:
 - Obniżanie wydatków
 - Podwyżki podatków
 - Reformy strukturalne
- Krytyka programów oszczędnościowych z punktu widzenia keynesowskiej makroekonomii
- Co tu robią podwyżki podatków?

SPORY O POLITYKĘ FISKALNĄ – BADANIA ALESINY

- Systematyczne badanie programów oszczędnościowych w krajach rozwiniętych
- Wynik – duża różnica pomiędzy cięciami wydatków a podnoszeniem podatków
- Problemy dla keynesowskiej makroekonomii

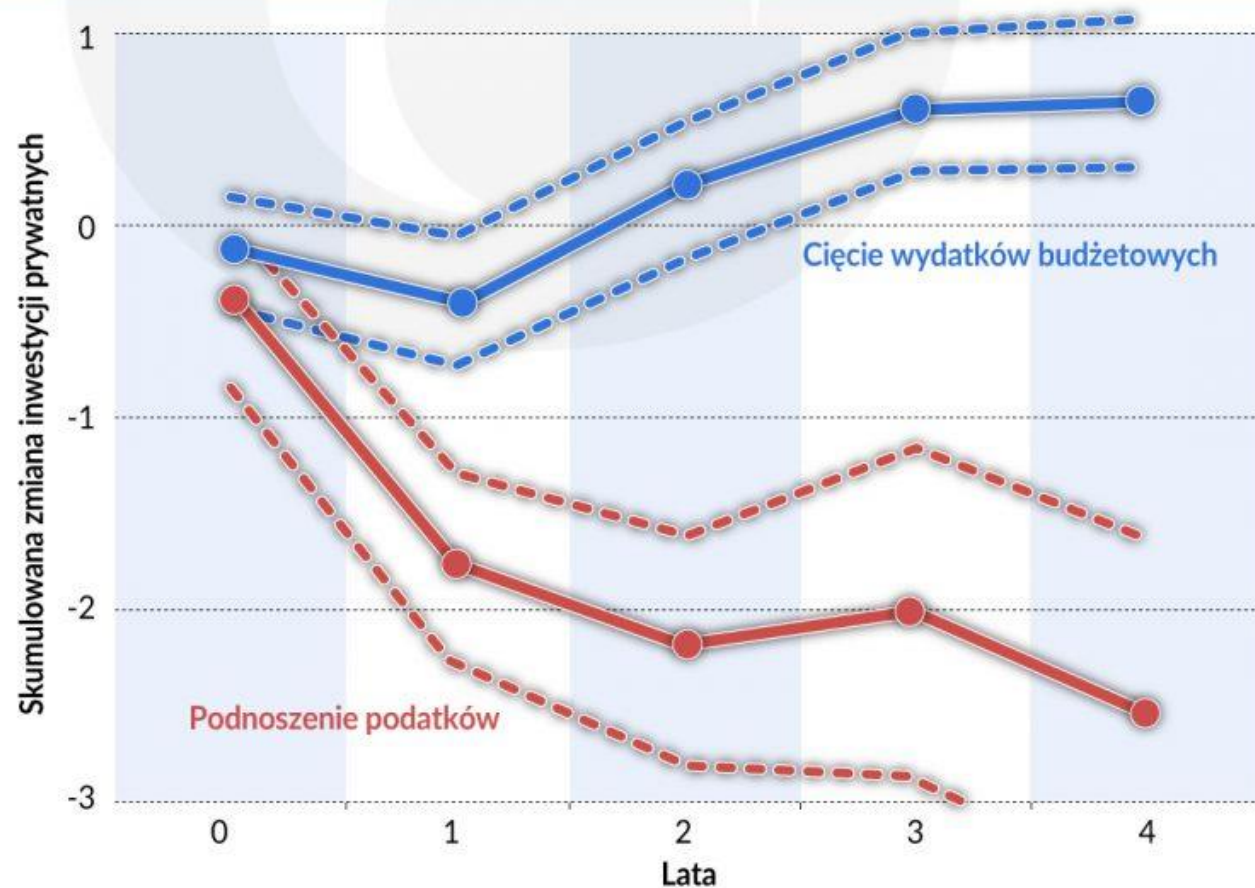
SPORY O POLITYKĘ FISKALNĄ – BADANIA ALESINY

Reakcja PKB na różne strategie cięcia deficytu budżetowego

SPORY O POLITYKĘ FISKALNĄ – BADANIA ALESINY

Reakcja inwestycji prywatnych na różne strategie cięcia deficytu budżetowego

EKONOMIA BANKRUCTWA KRAJU

- Bankructwo – niespłacanie zobowiązań kraju – utrata zaufania wierzycieli. Brak możliwości dalszego zaciągania długu
- Efekt – zrównoważony budżet
- W krótkim okresie oznacza to raczej cięcia wydatków
- Nacisk na prywatyzację i reformy strukturalne, by zwiększyć wpływy i bazę podatkową
- Możliwe problemy w sektorze bankowym